

Vsetínské židle: Experiment Metropole – 1873

Muzeum regionu Valašsko zapůjčilo tři vzácné „thonetky“ ze sbírky ohýbaného nábytku na výstavu, kterou pořádá Wien Museum při příležitosti 140 let od zorganizování prestižní Světové výstavy ve Vídni roku 1873. Výstava „Experiment Metropole – 1873“ je od 15. května do 28. září 2014 k vidění ve Wien Museum Karlsplatz ve Vídni.

Poté, co se 31. října 1873 – po šesti měsících od zahájení světové výstavy – uzavřel za posledním návštěvníkem areál vídeňského výstaviště Prátru, provázely bilancování této velkolepé přehlídky soudobého průmyslu, umění aj. rozpaky a pocity rozčarování. V novinách Neues Wiener Tagblatt byl otištěn článek s ponurým titulkem: „Nad hrobem světové výstavy“, v němž se psalo: „O iluze chudší a o zkušenosti bohatší loučíme se dnes v dušičkovém čase s pohnutou dobou mámení a zklamání...“.

Čím to, že výstava, která byla ve své době významným velko-

ryším projektem, byla přes nadejdná očekávání nakonec považována za „nešťastnou“? Mohla za to celá souhra neblahých okolností, které se v době jejího konání udály. Jednou z nich byl krach akcí na vídeňské burze, k

němuž došlo záhy po otevření expozice. Ekonomická krize přivodila hořké vystřízlivění ze snu o ustavičném pokroku a hluboce oťásala s dosavadní hospodářskou prosperitou země. Dalším z faktorů, které měly vliv na nižší

návštěvnost výstaviště bylo mimořádné deštivé léto a hrozba nákazy cholery, která se rozšířila i do sídelního města mocnářství.

Přes všechny rány osudu se „tato mírová soutěž všech kulturních národů“ stala symbolem vzrůstajícího sebevědomí města Vídně, které mělo ambici stát se světovou metropolí. Výstaviště v Prátru (s rozlohou 250 ha) se proměnilo v největší zábavní park na světě a navštívily ho takové osobnosti jako ruský car, perský šáh, německý císař Vilém I. aj.

Firma Gebrüder Thonet, která na Vsetínsku vlastnila dvě továrny na ohýbaný nábytek – v Halenkově (od 1868) a ve Vsetíně (od 1872), vystavila na Světové výstavě ve Vídni na 80 modelů. K výstavě připravila katalogový list (v šestijazyčné verzi) s velkosériově vyráběnými vzory č. 1–22. Mezi exponáty byla i unikátní tzv. demonstrační židle či set šroubovicového sedacího nábytku (obojí je dnes zastoupeno ve sbírce vsetínského muzea).

Olga Mehešová, MRV, Vsetín

Obrazek: *Expozice firmy Gebrüder Thonet na Světové výstavě ve Vídni (1873)*

